

ARBEIDS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Ny arbeids- og velferdsforvaltning

Rammeavtale mellom
KS og Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Oslo, 21. april 2006

Handwritten signature of Halvdan Skard in black ink.

Halvdan Skard
KS

Handwritten signature of Bjarne Håkon Hansen in black ink.

Bjarne Håkon Hansen
Arbeids- og inkluderingsdepartementet

1. Bakgrunn

Stortinget gav 31. mai 2005 sin tilslutning til forslaget om å etablere ny arbeids- og velferdsforvaltning, jf. St.prp. nr. 46 (2004-2005) og Innst. S. nr. 198 (2004-2005). Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen gir det formelle lovgrunnlaget for den nye arbeids- og velferdsforvaltningen herunder det rettslige rammeverk for det lokale samarbeidet som skal være mellom statsetaten og kommunene, jf. Ot.prp. nr. 47 (2005-2006).

Hovedmål for reformen er:

- Flere i arbeid og aktivitet, færre på stønad
- Enklere for brukerne og tilpasset brukernes behov
- En helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning

Reformen skal gjennomføres som et samarbeid mellom stat og kommune, som likeverdige parter. Partene legger til grunn at den nye statsetaten og kommunene skal ha stor lokal handlefrihet til å finne konkrete løsninger, slik at de i samråd med lokale samarbeidspartnere kan tilpasse de felles lokale kontorene til lokale forhold, behov og utfordringer. Avtalen skal gi rammer for og angi initiativ og tiltak som kan støtte opp under lokale partnerskap hvor stat og kommune tar et felles ansvar med brukernes behov som det styrende.

2. Formål med rammeavtalen

Formålet med rammeavtalen er å fremme målene for en ny arbeids- og velferdsforvaltning gjennom å legge til rette for etablering av felles lokale kontorer. Rammeavtalen skal, med utgangspunkt i Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen, danne grunnlag for samhandling mellom staten og kommunesektoren som likeverdige partnere. Rammeavtalen avklarer prinsipper for sentrale områder og angir hvor det skal utarbeides felles underlagsmateriale eller igangsettes felles prosesser som skal understøtte arbeidet med de lokale forpliktende avtalene.

Ot.prp. nr. 47 (2005-2006) er lagt fram og forutsettes behandlet i vårsesjonen. Denne avtalen kan reforhandles dersom lovbehandlingen skulle tilsi det.

Samarbeidsavtalene mellom Arbeids- og velferdsetaten og den enkelte kommune vil være obligatorisk med hjemmel i lov. Samarbeidsavtalene skal inneholde bestemmelser om lokalisering og utforming, organisering og drift av kontoret, hvilke kommunale tjenester som skal inngå i kontoret og hvordan kontoret skal samhandle med representanter for kontorets brukere og kommunens og fortrinnsvis også statens øvrige tjenestetilbud. De lokale kontorene skal være kontaktsted også for alle statlige tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Partenes felles utgangspunkt er at de felles lokale kontorene skal

- være en gjenkjennelig inngangsport til arbeids- og velferdsforvaltningens samlede tjenester.
- oppleves av brukerne som en samlet enhet.
- sørge for all nødvendig koordinering innad i arbeids- og velferdsforvaltningen og mot andre relevante tjenester som brukeren har behov for.
- kunne vurdere, og koordinere både kommunale og statlige virkemidler som er nødvendige for å møte den enkelte brukers situasjon.

- etableres som et samarbeid mellom likeverdige instanser, regulert i forpliktende lokale avtaler og basert på tydelig ansvarsdeling.
- utvikle felles mål, holdninger og kultur og en felles faglig plattform.

Partenes felles siktemål er felles lokale kontorer hvor brukere

- skal få likeverdig service uavhengig av bosted-
- som det er aktuelt for, skal tidligere inn i tilpassede, aktive arbeidsrettede prosesser.
- som trenger det skal få en rask og helhetlig behovsavklaring, et samordnet tjenestetilbud og individuell og tett oppfølging.
- med behov for langvarig og samordnet bistand får en kontaktperson/koordinator og utarbeidet en individuell plan.

Partene er enige om at et viktig grunnlag for å nå målene i reformen vil være at de felles lokale kontorene tar i bruk nasjonal og lokal kunnskap om offentlig tjenestetilbud, arbeidsliv og sysselsetting. Offentlige og private virksomheter er sentrale brukere av de felles lokale kontorene. Kontorene skal også være et koordinerende og veiledende kontaktpunkt for virksomhetene og arbeide aktivt for å imøtekomme deres arbeidskraftbehov.

3. Finansiering og økonomisk kompensasjon

Partene er enige om at følgende skal legges til grunn for økonomisk kompensasjon til kommunene i forbindelse med etablering av felles lokale kontorer:

- Kompensasjonen for 2006 er gitt gjennom en styrking av rammen for kommunenes frie inntekter
- Nivået og konkret utforming av fordelingsnøkkel for årene 2007-2009 drøftes i konsultasjonsordningen, med utgangspunkt i minimumsløsningen slik den er definert i Ot.prp. nr. 47 (2005-2006), dvs. økonomisk sosialhjelp, råd og veiledning og arbeidet med individuelle planer
- Dersom organisering eller andre forhold i reformen påvirker kostnadsfordelingen mellom forvaltningsnivåene på en uheldig måte, skal dette drøftes i konsultasjonsordningen

4. Prinsipper for tvisteløsning ved lokal uenighet

I lovforslaget § 14 i Ot.prp. nr. 47 (2005-2006) er det foreslått en hjemmel for at Arbeids- og inkluderingsdepartementet skal gi forskrift om løsning av tvister mellom Arbeids- og velferdsetaten og kommunene. Partene er enige om at tvistene som oppstår kan løses gjennom en nemndsbasert tvisteløsningsordning der fylkesmannens rolle vurderes særskilt KS skal trekkes aktivt med i arbeidet med å utarbeide utkast til forskrifter.

5. Arbeidsrettede tjenesteområder i de felles lokale kontorene

Partene vil stimulere til utprøving av ulike samarbeidsmodeller mellom statsetaten og kommunene med tanke på at det totale virkemiddelapparatet skal brukes på mest mulig effektiv måte sett fra brukerens side. Partene vil peke på at statlig og kommunal forvaltning skal kunne utføre oppgaver for hverandre og at store kommuner i særlige tilfeller kan ta

ansvaret for arbeidsmarkedstiltakene for brukere som har sin hovedinntekt fra kommunale stønader, jf. lovforslaget §§ 14 og 4.

Innenfor de rammer som er gitt, er utgangspunktet at det skal være stor lokal fleksibilitet når det gjelder hvilke tjenester som skal ligge i de felles lokale kontorene. Hvilke tjenester ut over lovens minimumskrav som inkluderes i kontorene, skal avgjøres av den enkelte kommune og Arbeids- og velferdsetaten i fellesskap, med utgangspunkt i lokale forhold og behov.

I vurderingen av hvilke kommunale tjenester som skal legges til det felles lokale kontoret kan det være naturlig å ta utgangspunkt i de tjenester som i dag ligger til sosialkontoret i kommunen. Man bør vurdere å inkludere kommunale tjenester som har et selvhjelpsperspektiv og et bredt arbeidsrettet fokus. Ett eksempel på dette er introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger og innvandrere.

6. Samarbeidsområder mellom KS og NAV interim/Arbeids- og velferdsetaten

For å bidra til et forpliktende og systematisk lokalt samarbeid, og til at de felles lokale kontorene framstår som en enhet for brukerne, er partene enige om at det i fellesskap skal utarbeides grunnlagsmateriale og igangsettes prosesser på en rekke områder, jf. grunnlagsdokument for en rammeavtale av august 2005. Partene i avtalen er ansvarlig for at dette igangsettes.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet vil delegere til NAV interim/Arbeids- og velferdsetaten partsansvaret på punktene under. NAV interim/Arbeids- og velferdsetaten skal, i samarbeid med KS, utarbeide en plan for hvordan arbeidet skal organiseres og gjennomføres, inklusive tidsplan og samarbeidsaktører. Det legges til grunn at det felles grunnlagsmaterialet baseres på det partene i fellesskap blir enige om. Dersom det skulle oppstå uenighet, eller en av partene krever det, skal endelige avgjørelser tas av Arbeids- og inkluderingsdepartementet og KS.

NAV interim/Arbeids- og velferdsetaten skal for statens del samarbeide med Sosial- og helsedirektoratet og trekke inn Aetat og trygdeetaten, og eventuelt andre fagetater, i arbeidet på aktuelle fagområder. Opplegget skal integreres i NAV interims/Arbeids- og velferdsetatens gjennomføringsplan for ny arbeids- og velferdsforvaltning, og forelegges departementet. De ansattes og brukernes organisasjoner skal sikres medvirkning i arbeidet. De statsansattes medvirkning følger av den inngåtte omstillingsavtalen. Partene vil også legge til rette for medvirkning fra de kommuneansattes organisasjoner.

- Det skal utarbeides veiledende materiale med sikte på en målrettet og effektiv etablering og drift av kontorene, bl.a. mht.
  - enhetlig ledelse
  - aktiv brukermedvirkning (individ- og systemnivå)
  - muligheter for staten og kommunene til å gjøre oppgaver for hverandre
  - samhandling med tilliggende kommunale og statlige tjenester
  - funksjonelle og fysiske forhold,
  - tilgjengelighet
  - personvern

Det skal også utarbeides veiledninger/maler for lokale avtaler.

- Det skal vurderes organisatoriske og prosessuelle metoder som kan bidra til løsning av konflikter ved drift av de felles lokale kontorene.
- Det skal utarbeides et opplegg for felles kompetanseutvikling for ansatte i de felles lokale kontorene. Det skal videre utarbeides et opplegg for lederutvikling på tvers av kommune/statskillet som eventuelt også kan favne ledere for tilliggende kommunale virksomheter.
- Det skal utarbeides en plan som skal sikre god informasjon til og medvirkning fra de ansatte og deres organisasjoner i stat og kommune.
- Det skal utarbeides veiledningsmateriale for gjennomføring av lokale IKT-aktiviteter, bl.a. med hensyn til krav til informasjonssikkerhet og IKT-løsninger.
- Det skal utarbeides et opplegg som sikrer erfaringsutveksling og læring mellom de felles lokale kontorene. Her vil bl.a. etablering av forsøks- og utviklingsprosjekter og fagutviklingsprogrammer for å utvikle *verktøy, metoder og arbeidsmåter* som favner på tvers av stat og kommune, stå sentralt. Siktemålet er at hele virkemiddelapparatet skal kunne tas i bruk til beste for den enkelte bruker.
- Det skal utarbeides et opplegg som sikrer at innretningen på prosess- og resultatevalueringen av reformen gir systematiske innspill til videreutvikling av de felles lokale kontorene.
- Det skal etableres en regional likeverdig samarbeidsarena i alle fylker.

7. Samarbeidsområder mellom KS og Arbeids- og inkluderingsdepartementet

KS deltar i det videre arbeidet med NAV-reformen bl.a. innenfor følgende områder:

- arbeidet med utformingen av retningslinjer og prosedyrer for at store kommuner i særlige tilfeller skal kunne ta ansvaret for arbeidsmarkedstiltakene for brukere som har sin hovedinntekt fra kommunale stønader
- arbeidet med utvikling av nytt styringssystem i en forvaltning der både stat og kommune inngår. Her vil arbeidet med å utvikle felles resultatmål og resultatindikatorer og rapportering for målgrupper der stat og kommune har et felles ansvar, stå sentralt

8. Premisser for det videre arbeidet

Partene legger til grunn at:

- partene løpende vurderer behovet for egne delavtaler på utvalgte områder, som evt. kan inngås mellom KS og NAV interim/Arbeids- og velferdsetaten
- partene møtes hvert halvår for å dele erfaringer og drøfte utfordringer i forhold til måloppnåelsen med reformen
- rammeavtalen gjelder fram til 31.12.2009